

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/22-08/01

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 28. siječnja 2022.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske,*** koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 125. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora i članka 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, podnijela 62 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 28. siječnja 2022. godine.

U radu Hrvatskoga sabora sudjelovat će svi podnositelji prijedloga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

Zagreb, 28. siječnja 2022.

Hs**NP*021-03/22-08/01*653-22-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno: 28-01-2022		
Klasifikacijski oznaka:	Org. jed.	
021-03/22-08/01	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
653-22-01	1	1

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Na temelju članka 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br. SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014. godine) i članka 125. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 i 123/20) podnosimo Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske.

Na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela Prijedlog će predstavljati svi predlagatelji.

U ime predlagatelja

Anka Mrak-Taritaš

**HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU**

Zagreb, 28. siječnja 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br. SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014. godine) i članka 125. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 i 123/20) dolje potpisani zastupnici u Hrvatskom saboru podnose:

P R I J E D L O G

za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Podnositelji Ovog Prijedloga, temeljen članka 125., stavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora traže da se u Dnevni red sjednice Hrvatskoga sabora odmah uvrsti točka **Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske**, iz sljedećih razloga:

Uvod – osnovni razlozi za izglasavanje nepovjerenja ministru Darku Horvatu

Potres u Gradu Zagrebu, Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji dogodio se 22. ožujka 2020. godine. Potresi na Baniji/Banovini dogodili su se 28. i 29. prosinca iste te godine. Gotovo dvije godine od zagrebačkog i više od godinu dana od potresa na Baniji/Banovini obnove nema. I ne samo da obnove nema, nego je potpuno neizvjesno hoće li ona ikada početi. Za taj posao najodgovorniji je nadležni ministar Darko Horvat, ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. To da obnove nema je činjenica vidljiva svima i sami protek vremena od potresa, u odnosu na ono što se napravilo, dovoljan je razlog da se navedenom ministru uskrati povjerenje.

Cijeli sustav obnove postavljen je potpuno pogrešno - temelji se na formi, a ne na sadržaju, odnosno na ideji da se s obnovom što brže počne i da se ona što kvalitetnije obavi. Iz svih verzija Zakona (tri ukupno) i Programa mjera (četiri ukupno) na prvi se pogled jasno vidi da je važna bila samo što složenija procedura, da sadržaja do dana današnjeg nema i da stvarne obnove koja je organizirana i koja se provodi – nema.

Već prvih dana od potresa koji je zadesio Grad Zagreb, u medijima je komunicirano da će obnova od potresa trajati godinama, da je to kompliciran i dug posao. Na čemu su se temeljile te izjave? Naime, na našim prostorima, odnosno u širem okruženju u prošlom stoljeću se dogodilo nekoliko velikih potresa i to u Skopju 1963.g, u Banja Luci 1969.g i na području Dubrovnika 1979.g pa postoje ozbiljna iskustva u sanaciji šteta nakon potresa. Ali baš niti jedno od tih iskustava nije bilo da se obnova temelji na kompliciranom, nejasnom i dugotrajnom postupku i beskonačnom prikupljanju dokumentacije. A baš za taj model odlučilo se ministarstvo pod vodstvom ministra Darka Horvata.

Potpuno je nejasno zašto su se odlučili za tako dug i kompliciran postupak prikupljanja dokumentacije. Situacija je dovedena do takvog apsurdna da građani nisu bili u stanju podnijeti zahtjev, zbog čega su organizirani timovi koji su im pomagali ispuniti zahtjeve. Dapače, u Zagrebu se prikupljanje dokumentacije čak posebno naplaćivalo (GSKG Grada Zagreba). Sam GSKG to naplaćivanje opravdavao je izuzetnom složenošću propisane procedure. Dakle, na prvom koraku procedura je tako postavljena da onemogućiti građane u ostvarivanju prava na obnovu. Takav pristup nije niti mogao imati nikakav drugi učinak osim ovog koji se i dogodio – obnove nema.

Za izradu i donošenje tog nerazumno složenog i neprovedivog zakona ministru Darku Horvatu trebalo je više od 7 mjeseci. A onda se nakon godine dana od stupanja na snagu Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Karlovačke županije i Sisačko-moslavačke županije utvrdilo da on nije provediv. Svi elementi te situacije potpuno su neobjašnjivi. I to zašto je Zakon tako loš i neprovediv, i to zašto je trebalo 7 mjeseci da se taj poluproizvod donese, i to zašto je onda trebalo godinu dana da se shvati da je neprovediv pa da ga se mijenja. A onda uz sve to, niti tim izmjenama nakon godinu dana ništa se nije suštinski promijenilo i obnova nije u bitnome niti olakšana niti ubrzana.

Dapače, nakon svega u cijeli sustav se kao dodatna potrebna dokumentacija uvode zapisnik o očevidu oštećene zgrade ovjeren od ovlaštenog inženjera građevinske struke u kojem je utvrđeno da su na zgradi oštećeni nekonstrukcijski elementi zgrade od potresa ili nalaz izrađen od ovlaštenog inženjera građevinske struke u kojem je utvrđeno da su na zgradi oštećeni nekonstrukcijski elementi zgrade te javnobilježnički ovjereni punomoć svih suvlasnika zgrade dana predstavniku suvlasnika. Zbog čega se to dodatno uvodilo i čemu to zaista služi, osim dodatnom kompliciranju procedure?

Primjer nepotrebno složene procedure – nekonstrukcijska obnova

Otpriblike 2/3 oštećenih zgrada je označeno zelenom oznakom, odnosno kao U1 ili U2, te se na njih odnosi nekonstrukcijska obnova. Do danas je glavnina te obnove trebala biti napravljena. Činjenica da se to nije dogodilo je ogroman neuspjeh nadležnog ministra i razlog da mu se uskrati povjerenje.

U postojećem zakonodavstvu, za slučajeve koji se ne odnose na štete prouzrokovane potresom, sukladno odredbama Pravilnika o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (NN, br.

112/17, 34/18, 36/19, 98/19, 31/20) definirane su jednostavne i druge građevine i radovi koji se mogu izvoditi bez građevinske dozvole u skladu s glavnim projektom i bez njega.

Tako je odredbom članka 3. navedenog Pravilnika moguće bez građevinske dozvole i glavnog projekta, izvoditi radove:

- redovitog održavanja postojeće građevine;
 - održavanja, hitnih popravaka ili nužnih popravaka zajedničkih dijelova i uređaja zgrade ili posebnih dijelova zgrade, propisanih posebnim propisom kojim se uređuju pitanja namjene sredstava zajedničke pričuve radi održavanja zgrada u suvlasništvu, kojima se ne utječe na način ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu mehaničke otpornosti i stabilnosti ili sigurnosti u slučaju požara;
- na postojećoj zgradi kojima se:
 - ugrađuje sustav grijanja, sustav hlađenja ili klimatizacije nazivne snage do 30 kW;
 - zamjenjuju vanjski i unutarnji prozori i vrata;
 - dodaju novi unutarnji prozori, vrata i drugi otvori u nenosivom pregradnom zidu;
 - izvode sustavi i instalacije elektroničke komunikacijske mreže (kabelska mreža).

Dakle, u slučajevima kad se ne radi o potresu određeni radovi se mogu izvoditi bez glavnog projekta, ali kada je riječ o potresu tada je potrebno imati elaborat popravka nekonstrukcijskih elemenata zgrade. Tako je potrebno pribaviti:

- zapisnik o očevidu oštećene zgrade ovjeren od ovlaštenog inženjera građevinske struke u kojem je utvrđeno da su na zgradi oštećeni nekonstrukcijski elementi zgrade od potresa od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. s navedenim nekonstrukcijskim elementima zgrade koji su oštećeni od potresa ili
- nalaz izrađen od ovlaštenog inženjera građevinske struke u kojem je utvrđeno da su na zgradi oštećeni nekonstrukcijski elementi zgrade od potresa od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. s navedenim nekonstrukcijskim elementima zgrade koji su oštećeni od potresa i
- fotodokumentaciju o oštećenju zgrade i njezinih nekonstrukcijskih elemenata, koja je obvezni dodatni dokaz uz neki od naprijed navedenih dokaza.

Zatim je potrebno za provedbu nekonstrukcijske obnove izraditi elaborat popravka nekonstrukcijskih elemenata zgrade. Navedeni elaborat obavezno sadrži: tehnički opis, nacрте, proračune, detalje tehničkih rješenja, troškovnik, fotografije. Nakon izrađenog elaborata vlasnik, odnosno suvlasnici zaključuju ugovor s ovlaštenim izvođačem radova za izvođenje radova na popravku nekonstrukcijskih elemenata zgrade i ugovor s ovlaštenim nadzornim inženjerom građevinske struke za provedbu stručnog nadzora nad izvođenjem tih radova. Jednako tako, potrebna je javnobilježnički ovjerenana punomoć svih suvlasnika zgrade koja je dana predstavniku suvlasnika. Omjer posla i troškova potrebnih za pripremu dokumentacije u odnosu na posao i troškove potrebne za same radove u ovom modelu potpuno je neracionalan i predstavlja nepotreban i štetan teret svima koji trebaju obnovu svojih nekretnina.

Ključno pitanje i u ovom primjeru je – zašto? Zašto se ministarstvo ministra Darka Horvata odlučilo za to da procedure zakomplicira do te mjere da je za radove koji se moraju obaviti u sklopu obnove potrebno neizmjereno više dokumenata i koraka nego za iste takve radove koji se obavljaju u sklopu popravka ili održavanja zgrade nevezano uz potres? To može značiti samo to da je namjera bila da se obnova uspori, oteža i onemogućí ili potpuno nerazumijevanje i nesposobnost da se obavi posao. U oba slučaja, ministar koji to dozvoli ne zasluđuje da obnaša tu funkciju.

Člankom 35. stavkom 1. Zakona propisano je da se pravo na novčanu pomoć za opravdane troškove ostvaruje za:

1. nužnu privremenu zaštitu zgrade od utjecaja atmosferilija te uklanjanje i pridržanje opasnih dijelova zgrade koji su mogli, odnosno koji mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi;
2. popravak ili zamjenu dimnjaka;
3. popravak ili zamjenu zabatnog zida;
4. popravak stubišta;
5. popravak dizala.

Rješenje o novčanoj pomoći donosi Ministarstvo. Uz zahtjev za novčanu pomoć za nekonstrukcijsku obnovu potresom oštećene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade ili obiteljske kuće prilaže se:

1. dokaz da je podnositelj zahtjeva osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva, te dokaz o broju posebnih dijelova zgrade
 - 1.1. za upravitelja oštećene višestambene zgrade/stambeno-poslovne zgrade/poslovne zgrade
 - 1.1.1. ugovor o upravljanju zgradom i
 - 1.2. za vlasnika/suvlasnika oštećene poslovne zgrade/obiteljske kuće
 - 1.2.1. dokaz da je vlasnik/suvlasnik zgrade (izvadak iz zemljišnih knjiga), odnosno ako se stvarno stanje glede vlasništva zgrade odnosno zemljišta ne podudara sa stanjem u zemljišnim knjigama ili zemljišna knjiga ne postoji dostavljaju se isprave prikladne za zemljišnoknjižni upis ili neprekinuti slijed izvanknjižnih stjecanja ili provedba zemljišnoknjižnog ispravnog postupka i po potrebi drugi dokazi
 - 1.2.2. javnobilježnički ovjerena punomoć dana podnositelju zahtjeva od većine suvlasnika poslovne zgrade, odnosno obiteljske kuće za podnošenje zahtjeva i za zastupanje
2. dokaz da je preliminarnim pregledom zgrada oštećena potresom od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. na način da je neuporabljiva, privremeno neuporabljiva ili uporabljiva s preporukom te iznimno uporabljiva bez ograničenja ukoliko se dostavi dokaz da su oštećenja nekonstrukcijskih elemenata zgrade otklonjena, odnosno uklonjena prije obavljanja preliminarnog pregleda zgrade
 - 2.1. nalaz izrađen od ovlaštenog inženjera građevinske struke u kojem je utvrđeno da su konstrukcijski odnosno nekonstrukcijski elementi zgrade oštećeni potresom od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. na način da je zgrada neuporabljiva, privremeno neuporabljiva ili uporabljivom s preporukom i
 - 2.2. fotodokumentacija o oštećenju zgrade i oštećenim konstrukcijskim elementima zgrade, koja je fotodokumentacija obvezni dodatni dokaz o oštećenju zgrade
3. dokaz da je za zgradu izrađen elaborat popravka nekonstrukcijskih elemenata za propisane kategorije radova: popravak ili uklanjanje i ponovnu izvedbu oštećenih dimnjaka, popravak ili uklanjanje i ponovnu izvedbu dijelova zabatnih zidova na tavanu/u potkrovlju, zamjenu dijelova pokrova (veći dio crijepa, sljemenjaka) popravak krovništa (lokalna zamjena rogova, letvi, kosnika), popravak ili zamjenu dijelova krovne limarije, popravak krovnih prodora, popravak krovne izolacije, od ovlaštene osobe:

- 3.1. elaborat popravka nekonstrukcijskih elemenata
4. dokaz da je za zgradu izrađen projekt popravka građevinske konstrukcije za popravak stubišta, popravak i izmjenu dimnjaka vezano uz zamjenu atmosferskog uređaja za loženje kondenzacijskim, izrađen od ovlaštene osobe:
 - 4.1. projekt popravka građevinske konstrukcije
5. dokaz o opravdanom trošku:
 - 5.1. ispravni računi o pruženim uslugama i izvedenim radovima
 - 5.2. ispravni računi o troškovima građevnog materijala
 - 5.3. atest dimnjačara ili nalaz nadzornog inženjera strojarstva
6. dokaz da je podnositelj zahtjeva osoba na čiji se IBAN račun uplaćuje odobreni iznos novčane pomoći:
 - 6.1. za upravitelja zgrade
 - 6.1.1. dokaz o IBAN računa zgrade i naziv banke kod koje je račun otvoren
 - 6.2. za vlasnika/suvlasnika poslovne zgrade/obiteljske kuće
 - 6.2.1. izjava vlasnika zgrade da je u zahtjevu naveden njegov IBAN tekući račun s nazivom banke kod koje je račun otvoren, odnosno dokaz da se radi o IBAN tekućeg računa vlasnika (npr. preslika tekućeg računa)
 - 6.2.2. javnobilježnički ovjerena punomoć većine suvlasnika zgrade u kojoj mora biti izričito navedeno da je većina suvlasnika zgrade suglasna da podnositelj zahtjeva naveden imenom, prezimenom, adresom prebivališta i OIB-om može u njihovo ime podnijeti zahtjev za novčanu pomoć, te da podnositelju zahtjeva daju suglasnost da se odobreni iznos novčane pomoći uplati na IBAN tekući račun podnositelja zahtjeva s nazivom banke kod koje je račun otvoren koji također mora biti naveden, a na koji se uplaćuje odobrena novčana pomoć (iznimno, i za višestambene i stambeno-poslovne zgrade za koje je zahtjev podnesen do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (NN, br. 117/21))
 - 6.3. pred službenom osobom dana izjava ili kod javnog bilježnika ovjerena izjava vlasnika, odnosno većine suvlasnika zgrade da se odobreni iznos novčane pomoći uplati izravno na IBAN broj računa izvršitelja usluge, odnosno radova.

Rješenje o novčanoj pomoći za nekonstrukcijsku obnovu oštećene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće donosi se ako je, između ostalih gore navedenih zakonskih uvjeta, u postupku odlučivanja o zahtjevu utvrđeno da je:

- zahtjev za novčanu pomoć za nekonstrukcijsku obnovu podnijela ovlaštena osoba;
- zgrada oštećena potresom od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. na način da su oštećeni dijelovi zgrade za propisane kategorije radova;
- utvrđen broj posebnih dijelova zgrade (poslovnih prostora i stambenih jedinica);
- da je radove privremene zaštite zgrade izveo ovlašten izvođač radova u skladu s elaboratom popravka nekonstrukcijskih elemenata izrađenim od ovlaštene osobe, odnosno projektom popravka građevinske konstrukcije, te utvrdio opravdani trošak za Zakonom propisane kategorije radova.

Ministarstvo može od Fonda za obnovu ili Središnjeg državnog ureda zatražiti da putem ovlaštenog inženjera građevinarstva utvrdi jesu li zbog potresa od 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. na zgradi nastala oštećenja dijelova zgrade za propisane kategorije radova, je li nekonstrukcijsku obnovu izveo ovlašten izvođač radova u skladu s elaboratom popravka

nekonstrukcijskih elemenata izrađenim od ovlaštene osobe, odnosno projektom popravka građevinske konstrukcije, je li trošak opravdan s obzirom na Zakonom propisane kategorije radova i je li građevni materijal za koji se traži novčana pomoć ugrađen za izvedene nekonstrukcijske radove.

Ministarstvo u postupku utvrđivanja opravdanih troškova za nekonstrukcijsku obnovu može utvrđivati opravdani trošak za kupljeni ugrađeni građevni materijal putem službene osobe koja posjeduje stručna znanja i vještine (dipl. ing. građ. ili mag. ing. aedif.).

Ovakva procedura i ovakav popis potrebnih uvjeta da se uopće preda zahtjev potpuno su nerazumni. Ideja posla koji država mora obaviti nakon prirodne katastrofe i štete velikih razmjera je da se ljudima olakša obnova, da ona bude što brža i efikasnija. Koliko je broj ljudi potreban za donošenje rješenja po ovakvim pravilima? Koliki broj ljudi je potreban za kontrolu radova i kontrolu utrošenog građevinskog materijala, imajući na umu da kontrolu mogu provoditi samo osobe koje imaju stručna znanja i vještine (dipl. ing. građ. ili mag. ing. aedif.), odnosno ovlaštene inženjeri građevinarstva?

Zakonodavni okviri obnove nakon potresa

Izvorni Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije na snagu je stupio 29. listopada 2020. To je bilo više od 7 mjeseci nakon potresa, što je već samo po sebi pokazatelj ili neodgovornosti nadležnih ili njihove nesposobnosti ili oboje. Malo više od mjesec dana nakon potresa na Baniji/Banovini donesene su izmjene Zakona koje su na snagu stupile 6. veljače 2021. Zadnja, važeća verzija Zakona na snazi je od 30. listopada 2021. Nadležnom ministru i Vladi trebalo je, dakle, više od godinu dana da bi shvatili da je zakon koji su sami napisali i donijeli teško ili nikako provediv.

Na temelju Zakona doneseno je i nekoliko verzija Programa mjera. Prva je stupila na snagu 1. studenog 2020. (NN, br. 119/2020), druga 20. veljače 2021. (NN, br. 17/2021), treća 11. rujna 2021. (NN, br. 99/2021) te četvrta, važeća, koja je stupila na snagu 14. prosinca 2021. (NN, br. 137/2021)

Uz obnovu je vezan i Pravilnik o sadržaju i tehničkim elementima projektne dokumentacije obnove, projekta za uklanjanje zgrade i projekta za građenje zamjenske obiteljske kuće oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (NN, br. 127/2020), stupio na snagu 19. studenog 2020. te Pravilnik o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove (NN, br. 126/2021) stupio na snagu 25. studenog 2021.

Istovremeno, sam ministar Horvat javno poziva građane da pokrenu tzv. samoobnovu. Za tu samoobnovu na koju ministar stalno poziva nije bila potrebna baš nikakva izmjena čak niti postojećih zakona, a kamoli donošenje bilo kakvog novog, k tome još lošeg i neprovedivog zakona. To znači da je jedino što se postiglo gubljenje vremena, a time i novca. Za taj gubitak vremena i novca netko mora preuzeti odgovornost. Taj netko je ministar Horvat kao osoba nadležna za cijeli resor i najvažniji posao koji je u njemu trebalo obaviti – obnovu.

Uz to, da situacija i u tom dijelu bude još gora, iako ministar poziva građane na samoobnovu, novac koji bi država trebala isplatiti, odnosno vratiti se ne isplaćuje. Krajem siječnja 2022., gotovo dvije godine nakon zagrebačkog potresa, iz Fonda za obnovu nije isplaćena niti jedna jedina kuna nikome od onih koji su odlučili sami krenuti u konstrukcijsku samoobnovu. Bez obzira što su na nekim zgradama radovi završeni pred više mjeseci. Od 340 predanih zahtjeva za konstrukcijsku samoobnovu, Ministarstvo je do sada uspjelo izdati tek 98 rješenja.

Analiza zatečenog stanja – oštećenja od potresa

Prema metodologiji Građevinskog fakulteta iz Zagreba (Hrvatski centar za potresno inženjerstvo) i raspoloživim podacima pregledan je i označen sljedeći broj zgrada:

Grad Zagreb ukupno je pregledano 24.078 zgrada, od čega označeno kao:

Neuporabljivo (crvena oznaka)	1.272 zgrade (5,28%)
Privremeno neuporabljivo (žuta oznaka)	4.814 zgrada (19,99%)
Uporabljivo (zelena oznaka)	17.992 zgrade (74,72%)

Krapinsko-zagorska županija pregledano 409 zgrada (uglavnom obiteljskih kuća), od čega označeno kao:

Neuporabljivo (crvena oznaka)	28 zgrada (6,85%)
Privremeno neuporabljivo (žuta oznaka)	53 zgrade (12,96%)
Uporabljivo (zelena oznaka)	328 zgrada (80,19%)

Zagrebačka županija pregledano 510 zgrada (uglavnom obiteljskih kuća i poslovnih zgrada), od čega označeno kao:

Neuporabljivo (crvena oznaka)	11 zgrada (2,16%)
Privremeno neuporabljivo (žuta oznaka)	29 zgrada (5,69%)
Uporabljivo (zelena oznaka)	470 zgrada (92,15%)

Prostor Banije/Banovine (područje 3 županije) ukupno je pregledano 39.682 zgrada (zaprimljeno 41.676 prijava štete) od čega označeno kao:

Neuporabljivo/trenutačno neuporabljivo (crvena oznaka)	4.833 zgrada (12,17%)
Privremeno neuporabljivo (žuta oznaka)	8.626 zgrada (21,73%)
Uporabljivo i uporabljivo s preporukom (zelena oznaka)	26.223 zgrada (66,10%)

Dakle, više od godinu dana od potresa na Baniji/Banovini prema službenim podacima (prema podacima MPU;GiDI od 5.siječnja 2022.) još uvijek nije niti pregledano čak 1994 zgrade za koje je zaprimljena prijava štete.

Sudionici u obnovi

Prema važećim propisima u obnovi šteta nakon potresa sudjeluju:

- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine;
- Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije;
- Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje;
- Grad Zagreb;

- Krapinsko-zagorska županija;
- Zagrebačka županija;
- Sisačko-moslavačka županija;
- Karlovačka županija;
- Stručni savjet za obnovu;
- Ovlašteni arhitekti, ovlašteni inženjeri građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike;
- Revidenti;
- Operativni koordinatori;
- Provođitelji tehničko-financijske kontrole projekta;
- Izvođači radova;
- i druge stručne osobe ovisno o potrebi, sukladno posebnim propisima.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine sukladno odredbama Zakona i Programa mjera ima sljedeće obveze, odnosno ovlasti:

- redovito i u cijelosti informira javnost o aktivnostima i troškovima obnove sukladno propisima iz područja prava na pristup informacijama te na mrežnoj aplikaciji Ministarstva redovito i u cijelosti unosi potrebne podatke iz kojih će se kvartalno objavljivati podaci o utrošku sredstava svih nositelja obnove (članak 5. Zakona);
- u suradnji sa Stručnim savjetom za obnovu izrađuje prijedloge programa mjera, a po potrebi i s drugim javnopravnim tijelima i osobama, a uz prethodna mišljenja Grada Zagreba i županija (članak 12. i 13. Zakona);
- sudjeluje u radu Stručnog savjeta za obnovu (članak 13. Zakona);
- obavlja administrativno-tehničke poslove Stručnog savjeta za obnovu (članak 14., stavak 8. Zakona);
- odlukom o isplati novčane pomoći za obnovu zgrade određuje iznos novčane pomoći nakon završene obnove (članak 36., stavak 3. Zakona);
- odlukom o isplati novčane pomoći umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće određuje iznos novčane pomoći nakon završene obnove (članak 37., stavak 2. Zakona);
- donosi odluke o obnovi, odnosno uklanjanju zgrada, gradnji zamjenskih obiteljskih kuća, isplati novčane pomoći za privremenu zaštitu zgrade, novčane pomoći za obnovu i novčane pomoći umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće, u skladu s ovim Programom s obzirom na utvrđeno činjenično stanje zgrade i drugih činjenica koje Ministarstvo utvrdi u postupku, (članak 39. Zakona);
- osigurava nekretnine u svrhu skladištenja građevnog otpada nastalog kao posljedica nepogode do njegove obrade (članak 44. Zakona);
- ako se za to pokaže potreba, Ministarstvo će kao investitor u ime i za račun Republike Hrvatske osigurati izgradnju zgrada za privremeni smještaj osoba iz članka 48. Zakona na području Grada Zagreba (članak 51. Zakona);
- donosi odluke o privremenom smještaju osoba pogođenih potresom u zgradama iz članka 51. stavka 1. Zakona (članak 52. Zakona);
- poduzima sve potrebne radnje, uključujući i kupnju nekretnina, kako bi se osigurao smještaj državnim tijelima koja su koristila poslovne prostore i poslovne zgrade koje su oštećene u potresu (članak 54. Zakona);
- Ministarstvo ima pravo i obvezu iniciranja pokretanja postupaka te poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi omogućavanja pokretanja postupaka uređenih posebnim propisima u svrhu utvrđivanja odgovornosti sudionika u gradnji zgrada oštećenih ili uništenih nepogodom iz članka 1. stavka 1. Zakona, obnovljenih ili uklonjenih na temelju Zakona za koje se osnovano posumnja da su oštećene ili uništene zbog nezakonitog ili nestručnog rada, sudionika u gradnji (članak 55. Zakona);

- provodi, u roku od dvije godine od stupanja na snagu Zakona, naknadnu procjenu učinka Zakona;
- provodi upravni nadzor nad provedbom Zakona (članak 56. Zakona);
- obavještava nadležno javnopravno tijelo da obnova na temelju Zakona ovisi o rješavanju zahtjeva za ozakonjenje zgrade (članak 15. Zakona);
- obavještava nadležno javnopravno tijelo da gradnja zamjenske obiteljske kuće na temelju Zakona ovisi o rješavanju zahtjeva ozakonjenja kuće (članak 27. Zakona);
- odlukom, u skladu s Programom mjera, određuje iznos novčane pomoći na pisani zahtjev upravitelja ili predstavnika suvlasnika zgrade odnosno na zahtjev vlasnika odnosno suvlasnika obiteljske kuće, u slučaju izrade glavnog projekta za rekonstrukciju zgrade, a čija je izrada započeta do stupanja na snagu Zakona (članak 57., stavak 4. Zakona);
- priprema odgovarajuće obrasce za podnošenje zahtjeva za program obnove;
- priprema, evidentira i obrađuje pristigle zahtjeve za obnovu zgrada te na temelju njih donosi odluku o obnovi zgrada;
- prati utrošak financijskih sredstava i izvršenje ugovorenih rokova;
- sukladno izvješćima operativnih koordinatora prati ispunjenje Zakona i ovoga Programa te poduzima odgovarajuće mjere u slučajevima odstupanja od njih;
- sastavlja i predaje odgovarajuća izvješća Vladi Republike Hrvatske.

Fond za obnovu sukladno odredbama Zakona i Programa mjera ima sljedeće obveze, odnosno ovlasti:

- sudjeluje u radu Stručnog savjeta za obnovu (članak 13. Zakona);
- obavlja stručne i druge poslove pripreme, organiziranja i provedbe obnove zgrada oštećenih potresom (članak 38. Zakona);
- sukladno izvješćima operativnih koordinatora prati ispunjenje Zakona i Programa te poduzima odgovarajuće mjere u slučajevima odstupanja od njih;
- prati provedbu programa mjera obnove i o tome redovito izvještava Ministarstvo (članak 5. Zakona);
- redovito unosi podatke o obnovi u mrežnu aplikaciju eObnova (članak 5.);
- na temelju odluke Ministarstva provodi obnovu, odnosno uklanjanje, gradnju zamjenskih obiteljskih kuća, isplatu novčane pomoći za privremenu zaštitu zgrade, novčane pomoći za obnovu i novčane pomoći umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće, putem ovlaštenog arhitekta, ovlaštenog inženjera građevinarstva odnosno izvođača (članak 40. Zakona), a što obuhvaća:
 - odabir ovlaštenih inženjera građevinarstva i ovlaštenih arhitekata, odnosno trgovačkih društava u kojima su zaposleni, a koji izrađuju projekte,
 - odabir revidenta koji izrađuje izvješće o kontroli projekata,
 - odabir izvođača,
 - odabir nadzornog inženjera koji provodi stručni nadzor građenja,
 - odabir provoditelja tehničko-financijske kontrole projekta,
 - sklapanje i praćenje provedbe ugovora o poslovima iz naprijed navedenih točaka te unos podataka o obnovi u mrežnu aplikaciju Ministarstva,
 - preuzimanje zgrade, zajedno s podnositeljem zahtjeva, od izvođača i predaju vlasniku odnosno suvlasnicima zgrade s tehničkom dokumentacijom;
- provodi postupke nabave objekata za privremeno stambeno zbrinjavanje sukladno odredbi članka 51.a Zakona.

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje sukladno odredbama Zakona i Programa mjera ima sljedeće obveze, odnosno ovlasti:

- prati provedbu programa mjera obnove i o tome redovito izvještava Ministarstvo (članak 5. Zakona);
- redovito unosi podatke o obnovi u mrežnu aplikaciju eObnova (članak 5. Zakona);
- na temelju odluke Ministarstva provodi obnovu, odnosno uklanjanje obiteljskih kuća i gradnju zamjenskih obiteljskih kuća na područjima pogođenim potresom na kojima je proglašena katastrofa a što obuhvaća:
 - odabir ovlaštenih inženjera građevinarstva i ovlaštenih arhitekata, odnosno trgovačkih društava u kojima su zaposleni, a koji izrađuju projekte,
 - odabir revidenta koji izrađuje izvješće o kontroli projekata,
 - odabir izvođača,
 - odabir nadzornog inženjera koji provodi stručni nadzor građenja,
 - odabir provoditelja tehničko-financijske kontrole projekta,
 - sklapanje i praćenje provedbe ugovora o poslovima iz naprijed navedenih točaka te unos podataka o obnovi u mrežnu aplikaciju Ministarstva.

Iz gore navedenih ovlasti i obveza Ministarstva, Fonda i Središnjeg ureda jasno se vidi do koje mjere je cijeli postupak pogrešno postavljen već u zakonodavnoj fazi. S jedne strane, poslovi i obveze građana koji žele ostvariti pravo na obnovu nepotrebno su rascjepkani i zakomplicirani, što je i dovelo do malog broja zahtjeva, još manjeg broja izdanih rješenja, a na kraju do toga da obnove još uopće nema.

S druge strane, ovlasti i obveze Ministarstva, Fonda i Središnjeg ureda mjestimično se preklapaju ili su nelogično definirane, zbog čega stalno dolazi do zastoja ili prebacivanja odgovornosti između institucija. Tome su građani Republike Hrvatske mjesecima svjedočili kroz neprekidne javne sukobe bivšeg ravnatelja Fonda i ministra Horvata.

Potrebna projektna dokumentacija

- Elaborat ocjene postojećeg stanja konstrukcije;
- Elaborat popravka nekonstrukcijskih elemenata zgrade;
- Projekt pojačanja konstrukcije;
- Projekt cjelovite obnove konstrukcije;
- Projekt popravka konstrukcije;
- Projekt obnove konstrukcije zgrade;
- Projekt obnove za cjelovitu obnovu zgrade;
- Projekt za uklanjanje zgrade;
- Projekt za građenje zamjenske obiteljske kuće.

I iz ovog popisa vidi se da je u cijelom procesu bila važna samo forma, a ne sadržaj. Umjesto da se obnova olakša i ubrza, sve je postala pokazna vježba svim mogućih i nemogućih, do tada postojećih i do tada nepostojećih vrsta dokumenata koje treba prikupiti, izraditi i, naravno, platiti. Potpuno je jasno, i bilo je jasno prvi dan, da obnova u kojoj se administrativna faza pretvorila u birokratsko ludilo s kojim se ni građani ni institucije ne mogu nositi nema nikakvu šansu da bude uspješno provedena.

Primjera radi, 25. veljače 2021., 11 mjeseci od potresa u Zagrebu, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine je donijelo „Uputu za izradu Elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije za uklanjanja oštećene građevine koja očigledno ne ispunjava temeljne zahtjeve građevine u pogledu mehaničke otpornosti i stabilnosti“. Dakle, čak i kada je *očigledno* jasno da građevina ili ostaci građevine ne ispunjavaju temeljne zahtjeve građevine u pogledu mehaničke otpornosti i stabilnosti mora se za isto raditi elaborat, a sama uputa kako to treba izgledati ima tri stranice.

Ono što ostaje kao jedno od najvećih pitanja na koje nikača nismo dobili ne samo uvjerljiv, nego nikakav odgovor je - zašto se u postupak uvode nove vrste projekata? To uvođenje novih vrsta projekata kojih do sada nije bilo u našim propisima govori nam da se u cijelom procesu obnove nametnula jedna od dvije situacije – ili je cilj bio što je moguće više otežati i zakomplicirati obnovu, ili je sve zajedno posljedica potpunog neznanja i nerazumijevanja. U bilo kojem slučaju, ministar odgovoran za takav supstancijalni propust ne može biti ministar.

Vrsta zahtjeva koji se podnose

Sukladno 1. Programu mjera (NN, br. 119/2020) zahtjevi su se podnosili za:

1. oslobađanje osiguranja, odnosno uplate sredstava za konstrukcijsku obnovu višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće, te gradnju zamjenske obiteljske kuće;
2. obnovu potresom oštećene postojeće višestambene zgrade, stambeno poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće;
3. uklanjanje potresom uništene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade i poslovne zgrade;
4. uklanjanje potresom uništene postojeće obiteljske kuće;
5. gradnju zamjenske obiteljske kuće;
6. novčanu pomoć za privremenu zaštitu potresom oštećene postojeće višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće;
7. novčanu pomoć za konstrukcijsku obnovu potresom oštećene postojeće višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće;
8. novčanu pomoć umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće;
9. novčanu pomoć za troškove izrade glavnog projekta za rekonstrukciju potresom oštećene postojeće višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, obiteljske kuće.

Podnošenje zahtjeva bilo je jedno od velikih uskih grla cijelog procesa obnove. Umjesto da se zahtjevi i podnošenje zahtjeva maksimalno pojednostave, proces je zakompliciran i vrlo nepregledan. Apsurd je išao do te razine da kad je konačno donesena prva odluka, ona se objavljivala na naslovnica novina kao senzacionalna vijest.

Sada, sukladno 4. Programu mjera (NN br. 137/2021) zahtjevi se podnose za:

1. novčanu pomoć za nekonstrukcijsku obnovu potresom oštećene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće;

2. novčanu pomoć za popravak konstrukcije zgrade, odnosno za cjelovitu obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra potresom oštećene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće;
3. novčanu pomoć umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće;
4. novčanu pomoć za troškove izrade glavnog projekta za rekonstrukciju zgrade, projekta obnove konstrukcije zgrade ili projekta obnove za cjelovitu obnovu potresom oštećene postojeće zgrade, a koja se isplata može izvršiti nakon dostave završnog izvješća nadzornog inženjera;
5. uklanjanje potresom uništene višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade, obiteljske kuće, pomoćne zgrade;
6. gradnju zamjenske obiteljske kuće;
7. obnovu potresom oštećene konstrukcije;
8. cjelovitu obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra višestambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade, poslovne zgrade i obiteljske kuće.

Prema podacima Ministarstva, odnosno dostupnim podacima na dan 20. siječnja 2022.:

Grad Zagreb:

ukupno je pregledano	24078 zgrada
podneseno zahtjeva	3633
doneseno odluka	454 (12,4 % zahtjeva)

Krapinsko-zagorska županija

pregledano	409 zgrada
podneseno zahtjeva	223
doneseno odluka	20 (8,9 % zahtjeva)

Zagrebačka županija

pregledano	510 zgrada
podneseno zahtjeva	577
doneseno odluka	9 (1,56 % zahtjeva)

Kada je riječ o Gradu Zagrebu - Zakon je stupio na snagu 29. listopada 2020. – od 1. studenog 2020. do 1. siječnja 2022., ili u 14 mjeseci je riješeno 67 zahtjeva mjesečno. Dakle, da se riješi preostalih 3.496 zahtjeva tim tempom potrebno je 52 mjeseca ili 4,3 godine. U slučaju da se

podnesu zahtjevi za sve pregledane zgrade $24.997 - 937$ zahtjeva = 24.060, dosadašnjim tempom bilo bi potrebno 359 mjeseci ili 30 godina da se isto riješi.

Prostor Banije/Banovine (područje 3 županije) ukupno je pregledano 39.682 zgrade, a zaprimljeno 41.676 prijava štete, što znači da nisu čak niti sve zgrade pregledane

Karlovačka županija

podneseno zahtjeva	206
doneseno odluka	1 (0,48 % zahtjeva)

Sisačko-moslavačka županija

podneseno zahtjeva	9730
doneseno odluka	357 (3,67 % zahtjeva)

Prema podacima Ministarstava, do 31. prosinca 2021. je zaprimilo 14.911 zahtjeva za obnovu ili uklanjanje građevina, gradnju zamjenskih kuća, dodjelu novčane pomoći ili oslobođenje od financijske obveze vlasnika. Izdano je 3.534 odluka, rješenja ili zaključaka koji su proslijeđeni provedbenim tijelima za obnovu (Fondu za obnovu i Središnjem uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje).

Kada je riječ o Baniji/Banovini - Zakon je stupio na snagu 6. veljače 2021. (izmjene zbog Banije) – od 1. ožujka 2021. do 1. siječnja 2022. ili u 10 mjeseci je riješeno 36 zahtjeva mjesečno. Dakle da se riješi preostalih 9578 zahtjeva potrebno je 266 mjeseca ili 22,1 godina. U slučaju da se podnesu zahtjevi za sve pregledane zgrade $39.682 - 9.936$ zahtjeva = 29.746, bilo bi potrebno 2.478 mjeseci ili 206 godina da se isto riješi.

Načela obnove

Oštećene zgrade, ovisno o njihovoj namjeni i stupnju oštećenja, obnavljaju se na sljedeće načine:

- popravkom nekonstrukcijskih elemenata;
- popravkom konstrukcije;
- pojačanjem konstrukcije;
- cjelovitom obnovom konstrukcije;
- cjelovitom obnovom zgrade.

Prema dostupnim podacima, od ukupnog broja oštećenih zgrada – pregledano 24.997 (Grad Zagreb i okolica) + 39.682 (Banija/Banova)= 64.679 zgrada u kategoriji uporabljivo je 18.790 (Grad Zagreb i okolica) + 26.223 (Banija/Banovina) = 45.013 zgrada ili 69.6%. Na iste se trebala odnositi obnova - popravkom nekonstrukcijskih elemenata ili popravkom konstrukcije. Isto je trebalo biti do danas gotovo, ali svjedoci smo vremena da tome nije tako. Ali, kada se

vidi postupak ishoda odluka i provedbe nekonstrukcijske obnove koja je obrađena u ovom materijalu posve je jasno da obnove jednostavno nema.

Tema kako i što raditi kada je riječ o pojačanju konstrukcije, cjelovitoj obnovi konstrukcije, cjelovitoj obnovi zgrada, posebna je tema i potpuno je jasno da to još nije niti započelo.

Zgrade javne namjene

Programom mjera zgrade javne namjene su određene kao one zgrade koje su namijenjene obavljanju poslova i djelatnosti u području odgoja, obrazovanja, prosvjete, znanosti, kulture, sporta, zdravstva i socijalne skrbi, radu tijela državne uprave i drugih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba čiji je osnivač Republika Hrvatska i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te rezidencijski objekti u vlasništvu Republike Hrvatske i zgrade vjerskih zajednica namijenjene obavljanju vjerskih obreda kojima prisustvuje više ljudi.

Zakonom je propisano da se oštećene zgrade javne namjene obnavljaju cjelovitom obnovom zgrade, a cjelovita obnova zgrade podrazumijeva cjelovitu obnovu građevinske konstrukcije te izvođenje potrebnih pripremnih, građevinskih, završno-obrtničkih i instalaterskih radova odnosno radova kojima se zgrada dovodi u stanje potpune građevinske uporabljivosti do razine koju zahtijevaju pravila struke, a uz ostale potrebne radove, po potrebi, obuhvaća i popravak nekonstrukcijskih elemenata, popravak konstrukcije, pojačanje konstrukcije zgrade i/ili cjelovitu obnovu konstrukcije. Osim temeljnog zahtjeva za građevine koji se odnosi na mehaničku otpornost i stabilnost te gospodarenje energijom i očuvanje topline, drugi temeljni zahtjevi se u cjelovitoj obnovi zgrade ispunjavaju ako je to moguće bez znatnijih zahvata na zgradi i bez znatnijeg povećanja troškova.

Slučaj zgrada javne namjene posebno jasno pokazuje nesnalaženje i nesposobnost Vlade i Ministarstva po pitanju obnove. Za njihovu obnovu nije bila potrebna baš nikakva izmjena zakona, a kamoli donošenje novog zakona. Također, kod takvih zgrada nema problema vlasništva koji bi mogao služiti kao opravdanje za kašnjenje u obnovi. Pa ipak, gotovo dvije godine nakon zagrebačkog i više od godinu dana od potresa na Baniji/Banovini i dalje nema obnove zgrada javne namjene.

Problem je tim ozbiljniji kad se uzme u obzir da je Europska unija iz Fonda solidarnosti na račun Republike Hrvatske uplatila 683 milijuna eura za obnovu zgrada javne namjene koji su došli s rokom iskorištenja do 17. lipnja 2022. Od tog novca nije iskorišteno gotovo ništa, a s obzirom na protek vremena teško je zamisliti kako bi se to moglo dogoditi. U obnovi zgrada javne namjene Vlada i ministarstvo na čelu s ministrom Darkom Horvatom potpuno su zakazali. Država svoje vlastite objekte, koji služe obavljanju najvažnijih poslova nije niti počela obnavljati. Gotovo dvije godine nakon prvog potresa samo to bio više nego dovoljan razlog za uskraćivanje povjerenja nadležnom ministru.

Obnova – financijski okviri

- Štete izazvane potresima su ogromne, radi se o 86 milijardi kuna za Zagreb;

- Iz Fonda solidarnosti Europske unije, za štetu nastalu kao posljedica potresa iz ožujka 2020., Europska komisija uplatila je u proračun Republike Hrvatske 683 milijuna eura za potres s epicentrom u Zagrebu;
- Do 31. prosinca 2021. godine objavljeno je 14 poziva, te je sklopljeno 282 ugovora u vrijednosti od 8,2 milijardi kuna;
- Procijenjena vrijednost ukupne izravne štete nastale kao posljedica serije potresa s epicentrom na području Sisačko-moslavačke županije počevši od 28. prosinca 2020. godine, sukladno pravilima Europske unije, iznosi 41,6 milijardi kuna (41.633.410.427,00 HRK) odnosno 5,5 milijardi eura (5.508.740.811,00 EUR);
- Temeljem Zahtjeva Republike Hrvatske od 18. ožujka 2021. godine, Europska komisija je 29. listopada 2021. godine predložila Europskom parlamentu i Vijeću da se Hrvatskoj dodijeli traženi iznos od 319,2 milijuna eura pomoći iz Europskog fonda solidarnosti. Postupak odobravanja toga prijedloga završen je 14. prosinca 2021. donošenjem Odluke o dodjeli od strane Europskog parlamenta. Predujam u iznosu od 41 milijuna eura (41.325.507,00 EUR) isplaćen je Republici Hrvatskoj 2. kolovoza 2021. godine dok je ostatak od 277,8 milijuna eura isplaćen 30. prosinca 2021.
- Dana 5. siječnja 2022. objavljeni prvi javni pozivi za obnovu infrastrukture i javnih ustanova iz područja obrazovanja, kulturne baštine, energetskog sektora, prometne infrastrukture i zdravstva, te za potrebe osiguranja privremenog smještaja, financiranje službi spašavanja kao i obnavljanje pogodenih prirodnih područja kako bi se izbjegli neposredni učinci erozije tla

Do 20. siječnja 2022. još uvijek ne znamo:

- koliko je potrebno izgraditi tipskih obiteljskih kuća;
- koliko će se zgrada obnavljati pojačanjem konstrukcije;
- koliko će se zgrada obnavljati cjelovitom obnovom konstrukcije;
- koliko će se zgrada obnavljati cjelovitom obnovom zgrade;
- koliko je zgrada potrebno srušiti.

Činjenica je da gotovo dvije godine od zagrebačkog i više od godinu dana od potresa na Baniji/Banovini obnove nema i nije započeta izgradnja niti jedne jedine kuće.

Slijedom navedenog u potpunosti je jasno, da odgovora na slijedeća pitanja jednostavno NEMA:

- koliko građevinska operativa može na razini godinu dana izgraditi kuća?
- koliko je potrebno radne snage za izvršavanje takvih radova?
- koliko je potrebno sredstava i kako će se ista osigurati?
- koliko godina će trajati obnova?

Zaključak

Cijeli sustav obnove nakon potresa temelji se na formi i to kompliciranoj i neprohodnoj formi, a ne na sadržaju. Postupci koji su se predviđjeli su nerazumno dugi i složeni. Samo u dijelu administracije potrebno je neobjašnjivo puno dokumenata i sudionika. Čak i u dijelu popravka nekonstrukcijskih elemenata zgrada postupak je pretjerano složen i zahtjevan, a do konstrukcijske obnove uopće se nije uspjelo doći.

Posebni problem je obnova zgrada javne namjene. za njih uopće ne postoji zakonska prepreka, niti je bio potreban bilo kakav posebni zakon. Uz to, sredstva koja je uplatila Europska unija iz Fonda solidarnosti stoje na računu i uopće se ne koriste. Ako ih ne iskoristimo u predviđenom roku morat ćemo ih vratiti, što će biti do sada neviđena sramota, a o šteti za Republiku Hrvatsku da ne govorimo. Ta šteta može se mjeriti vrlo konkretno u iznosima te pomoći – 683 milijuna za Zagreb i 319,2 milijuna eura za Baniju/Banovinu. Tih više od milijardu eura štete u slučaju nekorištenja, odnosno nesposobnosti da se iskoriste, izravna su posljedica nesposobnosti ministra Darka Horvata.

Gotovo dvije godine nakon potresa u Zagrebu i više od godinu dana od potresa na Baniji/Banovini nisu srušene zgrade opasne za život, odnosno sigurnost susjednih zgrada i ljudi. Nisu odabrane tipske obiteljske kuće, nisu donesene odluke, niti je razmatrano što će biti s višestambenim zgradama. Pitanje obnove zgrada zaštićenih s aspekta kulturne baštine (u privatnom vlasništvu) nije ni otvoreno. Jesmo li svjesni iznosa koji su potrebni za obnovu zgrada zaštićenih s aspekta kulturne baštine, a koja su u privatnom vlasništvu? Tko, kako i u kojem vremenu će njih obnavljati?

Obnova nakon potresa trebala je biti prilika za razvoj Grada Zagreba i revitalizaciju Banije/Banovine. Obnova se ne planira i ne odvija u laboratorijskim uvjetima. Iza obnove su građani koji žele sigurno živjeti u svojim kućama i stanovima, djeca koja žele biti sigurna na putu do škole i u školi, ljudi koji žele biti sigurni kada dolaze u zdravstvene ustanove, ali i svi zdravstveni djelatnici koji žele sigurno raditi na svojim radnim mjestima...

Nesposobnost ministra Horvata i fijasno koji predstavlja obnova nakon potresa u Zagrebu i Baniji/Banovini su rijetko zabilježen slučaj neuspjeha. Razmjeri tog neuspjeha ući će u anale političke povijesti Hrvatske i Europe i ne postoji niti jedna druga razumna reakcija Hrvatskog sabora osim da tom i takvom ministru odmah uskrati povjerenje za obavljanje te dužnosti.

Dodatak - kako je proces mogao, odnosno trebao izgledati

Proces obnove nakon potresa u Zagrebu i susjednim županijama te na Baniji/Banovini trebalo je odmah podijeliti u nekoliko funkcionalnih faza po kojima bi se provodila obnova.

U nultoj fazi trebalo je imenovati koordinacijsko tijelo koje bi bilo nadležno za sve daljnje postupke. U tom tijelu bili bi zastupljeni predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležnog ministarstva, strukovnih komora, stručnjaka koji se bave zaštitom kulturne baštine i stručnjaka koji se bave mehaničkom otpornošću i stabilnošću zgrada. Takvo koordinacijsko tijelo bilo bi zaduženo imenovati operativna tijela za pojedine faze programa sanacije, bilo bi odgovorno za organizaciju i provedbu komunikacije s javnošću te za kontrolu svake pojedine faze programa sanacije šteta od potresa.

Prva faza bila bi faza hitnog postupanja. Unutar te faze definiralo bi se operativno tijelo zaduženo za njezinu provedbu. To tijelo bi odredilo koji su hitni postupci i kakvo je postupanje,

odredilo bi tim zadužen za jasno i precizno informiranje građana. Također, koordiniralo bi timove statičara koji obilaze teren i određuju koje su zgrade sigurne za upotrebu, koje nisu i koje se još moraju detaljno pregledati. Obilazak terena organizirao bi se po cjelinama - ulicama, kvartovima ili sektorima.

U sklopu prve faze provele bi se hitne intervencije koje je potrebno napraviti odmah. Jedna takva intervencija je pregled dimnjaka i krovišta od strane dimnjačara i statičara. oni koji su opasni ili ruševni srušili bi se, a oni koje je potrebno i moguće sanirati bi se sanirali. Također, provela bi se sanacija urušenih krovišta. Ovakve hitne intervencije financirale bi se iz proračuna Grada Zagreba, odnosno jedinica lokalne samouprave koliko god je to moguće.

Druga kategorija hitnih intervencija odnosi se na zgrade koje su proglašene nepodobnima za korištenje. U takvim slučajevima zgrade bi se osigurale od daljnje štete, opasni dijelovi bi se srušili, nakon čega bi nadležni timovi još jednom detaljno pregledali zgrade.

Prva faza uključuje i zbrinjavanje koje uključuje privremeno zbrinjavanje građana čiji je stambeni prostor neupotrebljiv na dulje vrijeme te pronalaženje prostora za obavljanje javnih djelatnosti kao što su sudovi, javna uprava, obrazovanje i slično. Kod zbrinjavanja prioritetno se koriste raspoloživi stambeni i poslovni prostori u vlasništvu Republike Hrvatske, Grada Zagreba i jedinica lokalne te područne (regionalne) samouprave.

Druga faza procesa obnove je izrada zakonodavnog okvira i priprema za obnovu. Pri tome treba definirati način i postupak donošenja programa, mjera i aktivnosti, posebne postupke koji će se provoditi u sanaciji, način provođenja javne nabave, posebne postupke s aspekta zaštite kulturne baštine, način i opseg provedbe mjera sanacije i kriterije za provedbu, redoslijed provedbe aktivnosti te procjenu potrebnih financijskih sredstava i izvore financiranja.

Zakonom je trebalo urediti sljedeća područja: razlikovanje kategorija zgrada – obiteljske, višestambene i zgrade javne namjene. Zgrade se također dijele na one koje nisu pod zaštitom s aspekta kulturne baštine, zgrade koje su pod pojedinačnom zaštitom te zgrade koje se nalaze unutar granica zaštićene kulturno-povijesne cjeline. U kontekstu štete od potresa, zgrade se dijele na one za koje je predviđena sanacija, one za koje je predviđena rekonstrukcija te one koje su predviđene za rušenje i predviđena je izgradnja zamjenskih zgrada.

Također, u sklopu druge faze trebalo je formirati komisiju za procjenu štete na zgradama i utvrđivanje činjeničnog stanja. Zakon bi definirao sastav komisije koja bi se sastojala od predstavnika strukovnih komora i stručnjaka koji se bave zaštitom kulturne baštine. Prostor je trebalo podijeliti na sektore koje će komisija obići, a rezultat njezinog rada bio bila snimka postojećeg stanja zgrada, detalja analiza njihove mehaničke stabilnosti, valorizacija konzervatorske zaštite te procjena financijskih sredstava potrebnih za sanaciju, rekonstrukciju i/ili izgradnju zamjenske zgrade.

Također, zakonom je trebalo propisati potrebnu dokumentaciju za sanaciju i rekonstrukciju zgrada, izgradnju zamjenskih zgrada. Potrebnu dokumentaciju i postupke izdavanja pojedinih dozvola trebalo je nedvojbeno i jasno definirati.

Treća faza procesa obnove je izvođenje radova. To uključuje provođenje javnih natječaja, odnosno poziva i odabir projekatana, izvođača, nadzornih inženjera i službe za koordinaciju. U cijelom postupku trebalo je koristiti sve raspoložive stručnjake, domaće i svjetske, posebno one s posebnim znanjima vezanim uz obnovu potresom pogođenih urbanih prostora. Samo provođenje radova sastoji se od izrade potrebne dokumentacije, ishoda potrebnih dozvola te izgradnju.

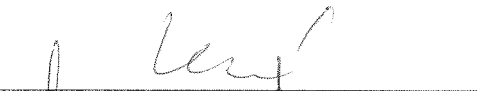

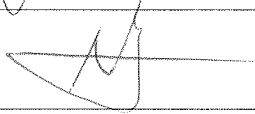
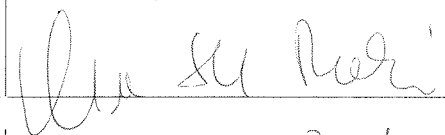

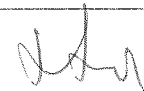
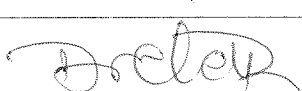

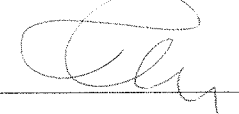
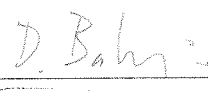
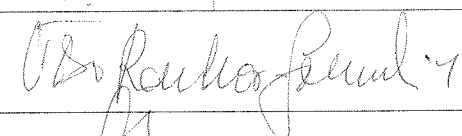

Navedene tri faze u velikom dijelu ne moraju vremenski slijediti jedna iza druge, odnosno čekati da prethodna faza završi. Niz predviđenih poslova mogao se obavljati istovremeno, ubrzavajući time proces obnove.

S obzirom na sve navedeno, Predlagatelji smatraju da Darko Horvat više ne može obnašati dužnost ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske, zbog čega Hrvatskom saboru predlažu da donese:

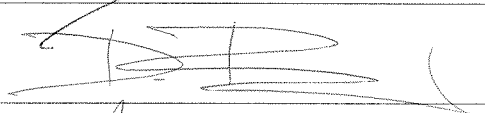

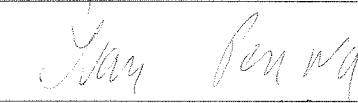

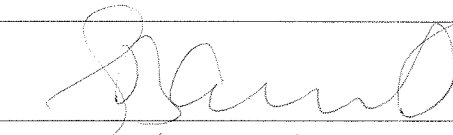
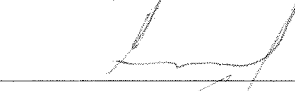

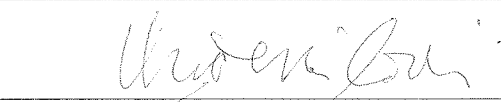
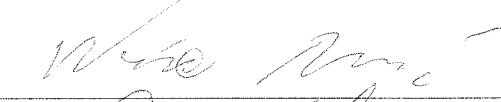

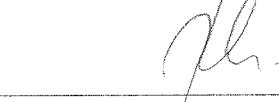

ODLUKU

**o iskazivanju nepovjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske.**

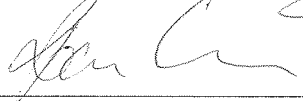

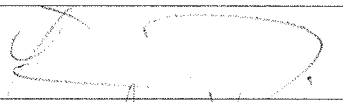
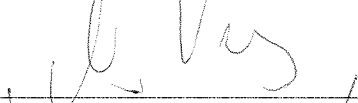

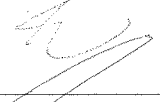

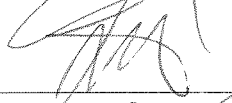

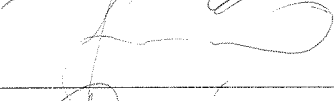

Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Redni broj	IME I PREZIME	POTPIS
1.	ANKA HRAB-TARUŠIĆ	
2.	EMIL DAUS	
3.	KATARINA PEDURIC	
4.	MARIN MIKETIĆ	
5.	MIKOCA GENOJA	
6.	MARIJA SELAK BABIĆ	
7.	MARIJANA TOULAU	
8.	DALIJA OREŠKOVIC	
9.	ŽELJKO PAVIĆ	
10.	RENATA AMBRO DRACIĆ	
11.	DAVOR DRETER	
12.	Marijan Pauličić	
13.	IVANA KEKIN	
14.	Damir Babić	
15.	URTA RAVICAR-GRAMULIN	
16.	KATICA GLAMUŽINA	

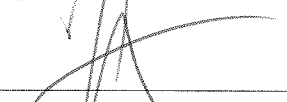

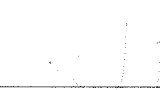

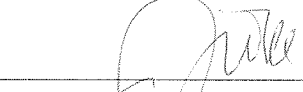
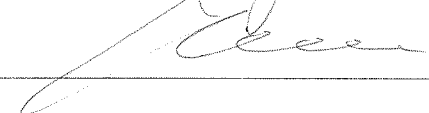
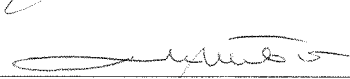

Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Redni broj	IME I PREZIME	POTPIS
17.	ERIK FABIJANIĆ	
18.	MATEA KUZEVIĆ	
19.	DAVOR BERNARDIĆ	
20.	MARINA OPAČALE BIĆIĆ	
21.	IVAN PENAVA	
22.	STIPO MLINARIĆ	
23.	STEPHEN MIKOLA BARTULIĆ	
24.	VEŠO DEJKO	
25.	MARIJA LEPOVIĆ	
26.	KATARINA NEMET	
27.	VEŠNA VUČEMILOVIĆ	
28.	NINA RASPUJČIĆ	
29.	DOMAGOJ HAJDUKOVIĆ	
30.	IVANA POSAVEC KRIVEC	
31.	SANJARA BENOVIĆ	
32.	ŠADVIĆ ŽEJKO	

Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Redni broj	IME I PREZIME	POTPIS
33.	DARIO ŽUROVEC	
34.	DAVORKO VIDOVIĆ	
35.	RUŽICA VUKOVIĆ	
36.	BOJAN GLAVAŠEVIĆ	
37.	DAMIR BAJIĆ	
38.	ROMANA NIPOVIĆ	
39.	ZORANE BRUMBIĆ	
40.	IBETA TIMONČIĆ	
41.	NIKŠA VUKAŠ	
42.	FRAJKO VIDOVIĆ	
43.	VEJNA VUKA	
44.	MILAN VUKIĆ	
45.	MARCO MILANOVIĆ UTOG	
46.	ZORAN TRŠKOT	
47.	ANITA KUNDETIĆ	
48.	BOŠO PETROVIĆ	

Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Darku Horvatu, ministru prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u Vladi Republike Hrvatske

Redni broj	IME I PREZIME	POTPIS
49.	PEDA GRBIN	
50.	ARSEN BAUM	
51.	SABINA GLASOVAC	
52.	SINIŠA HONČIĆ, DINEC	
53.	MARTINA VLAŠIĆ KYČIĆ	
54.	ANDEJA MARIĆ	
55.	BARNA ŠTOKIĆ VIŠIĆ	
56.	SANDA MOŠIĆ	
57.	BRANKO GRČIĆ	
58.	BOŠKA VOUČE	
59.	MIRELA ANKETOVIĆ	
60.	BOŠKA ŽAN VLAMER	
61.	MIRJELA KRŠIĆ	
62.	VILIM MATUŠKA	